

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. V. De Baptismi Ministro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

mnis enim actus intellectus, & voluntatis debet habere objectum a se distinctum; in hoc autem casu non haberent objectum distinctum a se, ut patet consideranti.

Notandum hic, quod quando duo, tamquam causæ totales simul baptizant eundem, ille solum baptizat, qui prius ponit materiam, & formam; alter vero non est irregularis ex reiteratione Baptismi, quia non habetur nova applicatio materiæ, & formæ post primum baptismum, ut requiritur ad peccandum, & incurrendam irregularitatem; sicut non peccant Sacerdotes, qui quando initiantur, proferunt simul cum Episcopo formam consecrationis, quamvis ille prius consecret, qui prius formam absolvit.

Notandum etiam cum Bonac. apud Trull., quod valide baptizet Episcopus, si dicat, *Nos baptizamus te pro Ego te baptizo*; quia *Nos* ponitur auctoritative pro *Ego*: Et probabile est, speculative loquendo, quod valide baptizet, si dicat, *Ego vos baptizo* pro *Ego te baptizo*, quia talis mutatio non est substantialis, & Italico sermone sæpe pluralis hic numerus pro singulari usurpatur. Valide etiam baptizat Latinus adhibendo sacrilege formam Græcorum, *Baptizetur servus Christi*, vel dicendo, *Baptizet te Christus*, ut communissime docent Doctores apud Conink contra quosdam Canonistas; sicut valide consecrat latinus in fermentato; quia materiæ, & formæ essentielles Sacramentorum sunt eadem pro tota Ecclesia; cum sint a Christo Domino institutæ; quamvis possit Ecclesia prohibere, ne quis aliqua forma contra consuetudinem utatur.

ARTICULUS V.

De Baptismi Ministro.

- I. *Etiam Turca, & Hæreticus, necnon Mulier potest hoc Sacramentum administrare.*
- II. *Num ierandus sit sub conditione Baptismus collatus ab Obstetricibus?*
- III. *Quinam possit baptizare solemniter?*
- IV. *In casu necessitatis quinam preferendus sit, qui baptizet?*
- V. *Quinam irregularitatem incurrant ex illicita Baptismi collatione?*

I. **Q**Uæritur primo, quinam sit Minister hujus Sacramenti?

Respondeo, esse quemcumque rationis compotem distinctum tamen ab ipso baptizando: unde in necessitate potest etiam Turca, & Paganus, & excommunicatus, etiam hæreticus, etiam mulier baptizare, dummodo habeat intentionem faciendi, quod facit Ecclesia; cum enim Sacramentum hoc sit maxime necessarium omnibus, congruum fuit, ut cuilibet talis potestas conferretur: Nemo tamen potest se ipsum baptizare, ut constat ex cap. *Debitum de Baptismo*, & colligitur ex verbis Domini, *Baptizantes eos*: Sicut enim nemo potest se ipsum generare corporaliter, sic nec regenerare spiritualiter.

II. Notandum hic, Sylvestrum docere apud Dian. part. 5. tract. 13. resol. 88., quod si quando obstetrix baptizet puerum, possit hic iterum sub conditione baptizari, quia dubium est, ne subito casu necessitatis turbata aliter fecerit, quam oportuit; quod aliqua Synodi decreverunt. Communius tamen docent apud Dian. quod universim in nostris regionibus non sit prudens ratio dubitandi de validitate Baptismi collati ab obstetricibus, quæ

solent esse instructa juxta obligationem, quam habent; unde solum in Ecclesia supplendæ sunt solemnitates omisæ: Quamvis Possiv. apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 6. putet, non esse mortale caremonias omisas non supplere in Ecclesia, secluso contemptu. Baptizandus est pariter sub conditione infans, qui in casu necessitatis baptizatus est in utero Matris per aquam eo immisam, juxta dicta quæst. 1. art. 7. quia licet probabilissimum sit, infantem nondum egressum ex utero matris capacem esse baptismi, non tamen est omnino certum apud Doctores.

III. Quæres secundo, Quinam sit Minister Baptismi ordinarius, seu ex vi suæ institutionis deputatus ad illum ministrandum solemniter?

Respondeo, esse Sacerdotem, ut constat ex Florent. in decreto Eugen. cap. *Firmiter*, & ex usu Ecclesiæ, & ratione D. Th.; quia scilicet Sacerdos vi suæ consecrationis recipit potestatem in corpus Christi verum: ergo etiam in corpus Christi mysticum, idest in homines: Sicut autem Sacerdos cuilibet habet potestatem conferendi Sacramentum Pœnitentiæ, sed ut valide illud conferat, debet habere jurisdictionem ab Ecclesia; ita pariter, ut licite baptismum Sacerdos conferat solemniter, indiget facultate Episcopi, vel Parochi personæ baptizandæ, propter bonum Ecclesiæ regimen. Quare quando a Florentino dicitur, quod Sacerdos sit ordinarius Minister baptismi, non est sensus, quod Sacerdos habeat completum jus baptizandi, sed solum quod homo per Sacerdotium fiat idoneus, cui committatur ordinaria potestas baptizandi, sicut & absolvendi. Et ratio a priori est, quia ad solos Principes spectat ascribere aliquem in membrum Communicatis, & communicare privilegia; non sunt autem Principes

Ecclesiæ Sacerdotes, sed h. m. Principes sunt Episcopi, & Pastores animarum: Itaque solum Pastor proprius hominis baptizandi, videlicet Episcopus, vel Parochus in propria Diocesi, aut Parochia, possunt jure suo solemniter baptizare, & possunt facultatem hanc communicare cuilibet Sacerdoti: Imo ob justam causam in necessitate non extrema, sed notabili, ut putat Conink, (qualis esset, si non posset Sacerdos commode per se baptizare) possunt concedere facultatem baptizandi solemniter Diacono, ut communiter Doctores docent; & colligitur ex Catechif. Romano de Baptismo. Et ratio est, quia proprium Diaconi munus est inservire Sacerdoti: Aliis vero inferioribus Diacono solum Summus Pontifex potest facultatem concedere, ut solemniter baptizent, quia ritus baptizandi solemniter non est de jure divino, sed Ecclesiastico; unde potest Pontifex, qui supra totum jus Ecclesiasticum potestatem habet, dare cuilibet hanc facultatem.

IV. Quæres tertio, Quinam ordo servandus sit in collatione Baptismi in casu necessitatis, ut licite conferatur?

Respondeo, hunc ordinem servandum, ut femina non baptizet præsentem viro sciente baptizare, nec laicus præsentem clerico, nec Clericus præsentem Diacono, nec Diaconus præsentem Sacerdote, nec Sacerdos præsentem proprio Pastore: & cæteris paribus præponendus est baptizatus non baptizato, catholicus hæretico, non excommunicatus excommunicato. Est autem mortale, ut communiter docent contra Valent. apud Trull., si præsentem Sacerdote, qui possit commode baptizare, alius non Sacerdos baptizet; quia fit gravis injuria tum Sacramento, tum Ordini, & dignitati personæ, cujus jus usurpatur; quin possit ille huic juri cedere. Imo Vasq., Conink,

nink, & alii docent esse etiam mortale, si praesente Diacono inferior baptizet; quod tamen Suar., Sot., Granad. negant, quia Diaconus non est Minister Baptismi ex officio; unde non irrogaretur ejus dignitati gravis injuria, atque adeo solum venialiter peccaretur; Non secus ac si praesente clerico baptizaret laicus, aut praesente laico femina, aut praesente iusto non excommunicato, aut catholico baptizaret peccator, aut excommunicatus, aut haereticus, praeciso scandalo: Ratio est, quia talis ordinis inversio nullo jure positivo est prohibita; unde solum est mala ob quandam indecentiam, ut notat Granad. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 4., & part. 5. tract. 3. resol. 18.

Peccaret quidem graviter Pater, sicut etiam Mater, si in casu necessitatis filium baptizaret aliis praesentibus, qui baptizare puerum possent, ut notat Dian. part. 3. tract. 4. resol. 3., quamvis probabiliter ex Conink contra Villalob. apud eundem Dian. non privaretur jure petendi debitum; cum haec poena in nullo textu inveniatur. Solum cognatio spiritualis intercedit inter baptizantem, & Parentes baptizati, quae impedit matrimonium, non tamen habetur obligatio non petendi debitum, si matrimonium jam sit contractum.

Non debet tamen esse multum scrupulosus in expectando magis idoneo is, qui baptizantem perquirat in casu necessitatis, ne forte, dum idoneus expectatur, infans decedat. Immo, si proles nondum tota extra uterum egressa baptizanda sit, debet ab obstetrice baptizari, cum non deceat alios advocare.

Quaeritur ultimo, Quanam poena imposita sit illicite baptizanti?

Respondeo, quod rebaptizans irregularitatem incurrit, sicut etiam adultus rebaptizatus: Si quis tamen cul-

pabiliter rebaptizat sub conditione; communiter docent contra Sayr., & Hered. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 9. quod irregularitatem non incurrat; quia rebaptizatio sub conditione non est simpliciter dicta Rebaptizatio, cui tantum imposita est in jure irregularitas. Deinde clericus non Sacerdos solemniter baptizans, sicut etiam Diaconus sic baptizans sine Sacerdotis delegatione, incurrit irregularitatem, ex cap. 1. de Clerico non ordinato administrante: probabiliter autem ex Nav. Fill. apud Trull. non fit irregularis laicus solemniter baptizans, quia talis poena videtur imposita clerico non ordinato, non laico. In cap. Placuit 16. quaest. 1. prohibetur Monachis, ne baptizent, nulla tamen iis imponitur poena; unde Granad. putat id non praecipere sub mortali; Immo Rodriq. apud Dian. part. 5. tract. 13. resol. 18. putat, iis prohiberi tantum, ne baptizent sine licentia Ordinarii: Nomine autem Monachi non venit quilibet regularis, sed solum illi, qui sub obedientia Abbatis vivunt.

ARTICULUS VI.

De Subiecto Baptismi.

- I. Num etiam infans nondum egressus ex utero matris possit sub conditione baptizari, quando per fistulam abluí potest?
- II. In vitis parentibus filii Infidelium baptizari possunt, si habentes usum rationis Baptismum postulent, & a Parentibus subtrahendi.
- III. Sicut etiam infantes Haereticorum, & Apostatarum; Necnon filii Infidelium Mancipiorum.
- IV. Non tamen filii Infidelium, qui aut nullatenus subiecti sunt Principibus Christianis; aut his subiecti solum politice.

V. Di.